

ВИРОБНИЦТВО ХАРЧОВИХ ПРОДУКТІВ В УКРАЇНИ

А.О. Зайнчковський, д-р. екон. наук

Національний університет харчових технологій

Харчова промисловість відіграє значну соціальну та економічну роль в країні. За оперативними даними Держстату індекс промислової продукції виробництва харчових продуктів, напоїв та тютюнових виробів в Україні за січень-грудень 2011 року, порівнянно з відповідним періодом 2010 року, склав 99,4 відсотка (за 2010 рік, порівнянно з 2009 роком, склав 103,2 %

При цьому зросло перероблення та консервування овочів та фруктів на 10,4 відс. пункта. Збільшилися обсяги виробництва овочів консервованих натуральних — на 29,7 відсотка (вироблено 138,3 тис. тонн), овочів, фруктів, горіхів і грибів, консервованих з додаванням оцту — на 27,5 відсотка (вироблено 50,1 тис. тонн), овочів (крім картоплі) і грибів заморожених — на 29,7 відсотка (вироблено 15,6 тис. тонн), джемів, желе фруктових, пюре та паст фруктових чи горіхових — на 5,8 відсотка (вироблено 49,9 тис. тонн). Знижено виробництво соків натуральних (включаючи апельсиновий) — на 5,6 відсотка (вироблено 277,5 тис. тонн), соків купажованих натуральних — на 12,1 відсотка (вироблено 315,3 тис. тонн).

Виробництва олії та тваринних жирів на 4,5 відс. пункта. Збільшено виробництво олії соняшникової нерафінованої на 7,6 відсотка (вироблено 3173,5 тис. тонн) та олії соняшникової рафінованої та її фракцій — на 4,2 відсотка (вироблено 593 тис. тонн). Проте знижено обсяги виробництва маргарину і продуктів аналогічних — на 1,3 відсотка (вироблено 355,7 тис. тонн) [1].

Виробництва м'яса та м'ясних продуктів на 5,2 відс. пункта. Збільшено виробництво свинини свіжої (парної) чи охолодженої — на 25,9 відсотка (вироблено 180,1 тис. тонн) та свинини мороженої — на 11,7 відсотка (вироблено 8,1 тис. тонн), м'яса і субпродуктів харчових свійської птиці, свіжих чи охолоджених — на 7,2 відсотка (вироблено 719,2 тис. тонн), виробів ковбасних — на 2,7 відсотка (вироблено 277,9 тис. тонн), напівфабрикатів м'ясних — на 9,2 відсотка (вироблено 97,7 тис. тонн). Разом з тим знижено обсяги виробництва яловичини і телятини, свіжих (парних) чи охолоджених — на 27,8 відсотка (вироблено 53,9 тис. тонн) та морожених — на 27,2 відсотка (вироблено 15,3 тис. тонн), м'яса і субпродуктів харчових свійської птиці, морожених — на 5,5 відсотка (вироблено 79,9 тис. тонн).

Також зросло виробництво цукру білого кристалічного на 43,7 відсотка (вироблено 2591 тис. тонн). За січень-грудень 2011 року цукру білого кристалічного бурякового було вироблено 2331,6 тис. тонн, що на 50,9 відсотка більше, ніж за відповідний період минулого року, цукру білого кристалічного тростинного — 259,5 тис. тонн (на 0,4 відсотка більше).

Збільшено обсяги видобутку солі кухонної на 11,8 відсотка (вироблено 3695,2 тис. тонн).

За 2011 рік вироблено 104,4 тис. тонн виробів макаронних без начинки, що на 0,04 відсотка більше, ніж за 2010 рік, та 70,8 тис. тонн виробів макаронних з начинкою (на 4,1 відсотка менше).

Зросли обсяги виробництва крохмалів, крім модифікованих — на 21,1 відсотка (вироблено 55,1 тис. тонн).

За 12 місяців 2011 року було вироблено 4727,7 тис. тонн кормів готових для сільськогосподарських тварин та свійської птиці, що на 3,6 відсотка більше, ніж за відповідний період 2010 року.

За січень-грудень 2011 року збільшено обсяги виробництва інших харчових продуктів: оцту та його замінників, одержаних з оцтової кислоти — на 3,6 відсотка (вироблено 17,4 тис. тонн); кетчупів і соусів томатних інших — на 6,8 відсотка (вироблено 84,1 тис. тонн); майонезу, соусів емульгованих інших — на 1,4 відсотка (вироблено 163,8 тис. тонн); дріжджів пекарських, дріжджів активних — на 10,8 відсотка (вироблено 89,1 тис. тонн); продуктів молоковомісних — на 47,2 відсотка (вироблено 100,6 тис. тонн).

Фінансовий результат від звичайної діяльності до оподаткування підприємств у виробництві харчових продуктів, напоїв та тютюнових виробів за результатами січня-грудня 2011 року (без малих підприємств) склав 5733,4 млн. грн. Серед підприємств харчової промисловості 56,1 відсотка підприємств одержали прибуток 9792,4 млн. грн. Збиток одержали 43,9 відсотка підприємств (4059 млн. грн.).

До Зведеного бюджету станом на 01.01.2012 р. від підприємств харчової промисловості та перероблення сільськогосподарських продуктів надійшло 34915,4 млн. грн. (на 16,4 відсотка більше, ніж було сплачено у 2010 році), видобування солі — 146,1 млн. грн. (на 42,4 відсотка більше, ніж було сплачено за 2010 рік).

В структурі надходжень від сплати податків до Зведеного бюджету у харчовій промисловості та переробленні сільськогосподарських продуктів станом на 01.01.2012 р. провідне місце займала сплата акцизного збору, яка становила 63,9 % від суми всіх надходжень.

За 2011 рік надходження від акцизного збору до Зведеного бюджету від реалізації спирту етилового, лікерогорілчаних, виноробних, тютюнових виробів і пива становили 22296,1 млн. грн., що на 15,1 % більше, ніж за 2010 рік.

Зовнішньоторговельний обіг основних видів продукції харчової та переробної промисловості за 12 місяців 2011 року склав 11845,6 млн. дол. США, що порівняно з відповідним періодом минулого року більше на 1876,9 млн. дол. США або на 18,8 відсотка. Зовнішньоторговельне сальдо позитивне і дорівнює 3043,6 млн. дол. США, або 141,4 відсотка, порівняно з таким же періодом минулого року.

За звітний період експортовано продукції харчової та переробної промисловості на суму 7444,6 млн. дол. США, що порівняно з минулим роком більше на 1383,7 млн. дол. США або на 22,8 %.

За 2011 рік імпортовано основних видів продукції харчової та переробної промисловості на суму 4401 млн. дол. США, що на 12,6 відсотка або на 493,2 більше, порівняно із попереднім роком.

ЛІТЕРАТУРА

1. *Країна у цифрах у 2011 році: статистичний збірник/ ред. Осауленко О.Г., За — Бродський П.П. — К.: ДП «Інформаційно-аналітичне агентство», 2012. — 259 с.*